

آیین نامه اجرایی تبصره ۱۶ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور - مصوب ۱۴۰۱/۰۴/۱۵

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۰۴/۱۵ به پیشنهاد شماره ۶۲/۲۶۶۲۵ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۷ وزارت امور اقتصادی و دارایی (با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) به استناد جزء (۹) بند (د) تبصره (۱۶) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، آیین نامه اجرایی تبصره یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی تبصره (۱۶) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور
مصوب ۱۴۰۱/۰۴/۱۵

ماده ۱ - در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱ - قانون: قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور.

۲ - بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۳ - مؤسسه اعتباری: کلیه بانک های دولتی و غیردولتی که به موجب قانون یا مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارند.

ماده ۲ - بانک مرکزی مکلف است از محل صد درصد (۱۰۰٪) مانده سپرده های قرض الحسنه و پنجاه درصد (۵۰٪) سپرده های قرض الحسنه جاری شبکه بانکی، تسهیلات موضوع بند (الف) تبصره (۱۶) قانون را با اولویت نخست از طریق مؤسسات اعتباری تأمین کند.

ماده ۳ - مؤسسات اعتباری موظفند برای هر یک از زوج هایی که تاریخ ازدواج آنها بعد از ۱/۱/۱۳۹۷ است، تسهیلات قرض الحسنه ازدواج به مبلغ یک میلیارد و دو بیست میلیون (۱۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال) و با دوره بازپرداخت ده ساله پرداخت نماید. تسهیلات قرض الحسنه ازدواج برای زوج های زیر بیست و پنج سال و زوجه های زیر بیست و سه سال یک میلیارد و پانصد میلیون (۱۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال) تعیین می شود.

تبصره ۱ - افرادی که در زمان درخواست تسهیلات قرض الحسنه ازدواج، بیش از ۵۰ سال سن داشته باشند، مشمول دریافت تسهیلات قرض الحسنه ازدواج نمی شوند.

تبصره ۲ - در صورتی که مشخص شود (به تشخیص بانک مرکزی)، فردی نسبت به خرید و فروش تسهیلات قرض الحسنه ازدواج اقدام می نماید، کلیه حساب های بانکی وی مسدود می شود. بانک مرکزی (معاونت فناوری های نوین بانک مرکزی) مکلف است گردش ریال تسهیلات مذکور را رصد نموده و در صورتی که تشخیص دهد حساب شناسایی شده برای خرید و فروش تسهیلات قرض الحسنه ازدواج به کار رفته یا می رود، با اخذ مجوز از مراجع ذی ربط نسبت به مسدود سازی کلیه حساب های بانکی فرد مزبور در شبکه بانکی اقدام نماید.

ماده ۴ - مؤسسه اعتباری موظف است تسهیلات موضوع بند (الف) تبصره (۱۶) قانون را با اعتبار سنجی متقاضیان و با اخذ سفته از متقاضی و یا یک ضامن معتبر انجام دهد.

ماده ۵ - مسئولیت حسن اجرای حکم بند (الف) تبصره (۱۶) قانون به عهده بانک مرکزی و مؤسسه اعتباری و کلیه مدیران و کارکنان ذی ربط است. عدم اجرا یا تأخیر در پرداخت تسهیلات تخلف محسوب و قابل پیگیری در مراجع ذی صلاح است.

ماده ۶ - مؤسسه اعتباری موظف است گزارش اجرای جزء (۱) بند (الف) تبصره (۱۶) قانون را به صورت ماهانه و منظم به تفکیک تعداد تسهیلات قرض الحسنه ازدواج پرداخت شده و تعداد افراد در نوبت دریافت تسهیلات قرض الحسنه ازدواج به بانک مرکزی منعکس و عملکرد مربوطه را در تارنمای خود به منظور اطلاع رسانی به عموم مردم منتشر نماید.

ماده ۷ - بانک مرکزی از طریق مؤسسه اعتباری به منظور حمایت از فرزندآوری و مطابق جزء (۲) بند (الف) تبصره (۱۶) قانون، نسبت به پرداخت تسهیلات قرض الحسنه فرزندآوری به مشمولان اقدام نماید.

ماده ۸ - بانک مرکزی موظف است حداکثر یک ماه پس از ابلاغ این آیین نامه به منظور تحقق جزء (۲) بند (الف) تبصره (۱۶) قانون، نسبت به استقرار سامانه ای برای ثبت نام متقاضیان و مدیریت فرآیند پرداخت تسهیلات قرض الحسنه فرزندآوری اقدام نماید. سازمان ثبت احوال کشور نیز موظف است همکاری کامل را برای تحقق این ماده به عمل آورد.

ماده ۹ - بانک مرکزی موظف است از طریق مؤسسه اعتباری در سقف منابع مربوط تسهیلات قرض الحسنه ودیعه مسکن یا خرید یا ساخت مسکن (بنا به درخواست سرپرست خانواده) با بازپرداخت حداکثر بیست ساله، برای خانواده های فاقد مسکن که در سال ۱۳۹۹ به بعد، صاحب فرزند سوم یا بیشتر شده یا می شوند پرداخت نماید. سقف فردی تسهیلات یاد شده برای هر خانواده، مبلغ دو میلیارد (۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تعیین می شود.

ماده ۱۰ - بانک مرکزی موظف است از طریق مؤسسه اعتباری نسبت به اختصاص مبلغ سی هزار میلیارد (۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع بند (الف) تبصره (۱۶) قانون برای تأمین جبهه کالای ایرانی با معرفی ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) اقدام نماید. سقف فردی تسهیلات جزء (۴) بند (الف) تبصره (۱۶) قانون به متقاضیان، مبلغ یک میلیارد و دو بیست میلیون (۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال و زوج های زیر بیست و پنج سال و زوجه های زیر بیست و سه سال مبلغ یک میلیارد و پانصد میلیون (۱۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تعیین می شود. ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) موظف است حداکثر یک ماه پس از ابلاغ این آیین نامه نسبت به انعقاد قرارداد عاملیت با مؤسسه اعتباری برای پرداخت تسهیلات موضوع این ماده، اقدام نماید.

تبصره - متقاضیانی که از تسهیلات قرض الحسنه ازدواج استفاده نکرده باشند در اولویت دریافت تسهیلات موضوع این ماده قرار می گیرند.

آیین نامه اجرایی تبصره 16 ماده واحده قانون بودجه سال 1401 کل کشور - مصوب 1401/04/15

ماده 11 - به منظور حمایت از اشتغال و در اجرای بند (پ) ماده (89) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی با اولویت زنان سرپرست خانوار و مشاغل خانگی بانک مرکزی مکلف است مبلغ یک میلیون و بیست هزار میلیارد (۱/۰۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تسهیلات قرض الحسنه را به شرح بندهای زیر از طریق مؤسسه اعتباری تخصیص دهد. مسئولیت حسن اجرای حکم این ماده به عهده بانک مرکزی و مؤسسه اعتباری و کلیه مدیران و کارکنان ذی ربط است:

۱ - مبلغ دو بیست و پنجاه هزار میلیارد (۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به کمیته امداد امام خمینی (ره) و یکصد هزار میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به سازمان بهزیستی کشور اختصاص می یابد. به منظور تسهیل دسترسی به اعتبار و پوشش خطر (ریسک) تسهیلات خرد پرداختی با هدف اشتغالزایی، به دستگاه های موضوع این جزء اجازه داده می شود نسبت به ایجاد صندوق تضمین اقدام نمایند.

۲ - به منظور کمک به توسعه اشتغال دانش بنیان و صنایع خلاق، موضوع بخش دوم جزء (۱) بند (ب) تبصره (16) قانون، تسهیلات قرض الحسنه توسط مؤسسات اعتباری و با معرفی صندوق نوآوری و شکوفایی به شرکت های دانش بنیان با اولویت مناطق محروم به شرح زیر پرداخت می شود:

الف - به منظور ایجاد و تثبیت اشتغال در شرکت های دانش بنیان و خلاق از طریق توسعه محصولات نوآورانه و عرضه آن ها به بازار، مبلغ سی و پنج هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع مندرج در بخش دوم جزء (۱) بند (ب) تبصره (16) قانون، صرف اعطای تسهیلات قرض الحسنه به شرکت های دانش بنیان و خلاق، با سقف مصوب وزارت امور اقتصادی و دارایی و صندوق نوآوری و شکوفایی و با دوره بازپرداخت حداکثر (36) ماهه می شود.

ب - در راستای حمایت از توسعه اشتغال در شرکت های نوآور (استارت آپ)، فناور، دانش بنیان و خلاق از طریق توسعه نظام اختصاصی تأمین مالی نوآوری، مبلغ پانزده هزار میلیارد (۱۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع مندرج در بخش دوم جزء (۱) بند (ب) تبصره (16) قانون، صرف اعطای تسهیلات قرض الحسنه به صندوق های پژوهش و فناوری با سقف مصوب وزارت امور اقتصادی و دارایی و صندوق نوآوری و شکوفایی و دوره بازپرداخت حداکثر (60) ماهه می شود.

پ - صندوق نوآوری و شکوفایی پس از ارزیابی درخواست های متقاضیان تسهیلات و تعیین مبلغ (تا سقف مصوب وزارت امور اقتصادی و دارایی و صندوق نوآوری و شکوفایی) و جزئیات مربوط به تسهیلات هر متقاضی، نسبت به معرفی به مؤسسات اعتباری اقدام می کند.

ت - بررسی و تأیید توجیه فنی، اقتصادی و مالی طرح ها بر عهده مؤسسه اعتباری می باشد.

تبصره 1 - تسهیلات تا سقف یک میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال با اعتبار سنجی متقاضی و یک ضامن معتبر قابل پرداخت خواهد بود.

تبصره 2 - بانک مرکزی شرایط اعتبار سنجی مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور را به مؤسسات اعتباری ابلاغ می نماید.

تبصره 3 - عدم اجرا یا تأخیر در پرداخت تسهیلات جزء (۱) بند (ب) تبصره (16) قانون، تخلف محسوب شده و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است فهرست متخلفان را به سازمان بازرسی کل کشور و دیوان محاسبات کشور ارسال نماید.

تبصره 4 - اعطای تسهیلات به کارآفرینان اجتماعی، تسهیل گران اشتغال، پشتیبان های مشاغل خرد و خانگی و کارفرمایان طرح های مددجویی مجاز خواهد بود.

ماده 12 - مبلغ ششصد و بیست هزار میلیارد (۶۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به استان ها و شهرستان ها بر اساس شاخص های جمعیت و نرخ بیکاری که توسط شورای برنامه ریزی و توسعه استان مبتنی بر سند آمایش استان ها مطابق سیاست گذاری و نظارت کارگروهی متشکل از وزارت امور اقتصادی و دارایی (دبیر)، وزارتخانه های کشور، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور مشخص می شود با اولویت مناطق محروم و حاشیه نشین، فعالیت های خلاق و دانش بنیان و تعاونی ها به شرح جدول پیوست اختصاص می یابد:

۱ - شورای برنامه ریزی و توسعه استان موظف است حداکثر ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه متناسب با توانمندی های نهادهای ذی ربط (ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) (بنیاد برکت)، بنیاد مستضعفان، سازمان بسیج سازندگی، سازمان بسیج مستضعفین، سپاه ارتش، آستان قدس رضوی، بنیاد شهید و امور ایثارگران و سایر سازمان ها) نسبت به تخصیص اعتبارات موضوع این ماده اقدام نماید.

تبصره - حداکثر سی درصد (30٪) منابع اختصاص یافته به هر استان در راستای حفظ و پایدارسازی اشتغال و ده درصد (10٪) از منابع مورد نظر در جهت اجرای بند (پ) ماده (89) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در چهارچوب سقف های موجود مصوب شورای پول و اعتبار و رعایت ضوابط و مقررات بانکی، تخصیص می یابد.

۲ - معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور فهرست اولویت رسته فعالیت ها برای مناطق روستایی و حاشیه نشین را در اختیار شورای برنامه ریزی و توسعه استان قرار دهد.

۳ - سقف فردي تسهیلات موضوع این آیین نامه با رعایت قوانین مربوط به مشمولین نهادهای حمایتی و روستایی بر اساس مصوبات شورای پول و اعتبار تعیین خواهد شد.

۴ - کلیه نهادهای دستگاه های متولی ایجاد اشتغال مندرج در بند (ب) تبصره (16) قانون نظیر ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، کمیته امداد امام خمینی (ره) و وزارتخانه های مربوط موظفند مشخصات اشتغال ایجاد شده از قبیل شناسه (کد) ملی شاغلین، رسته فعالیت و سایر مشخصات که توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مشخص می شود در سامانه ناظر وزارت یادشده درج نمایند. تداوم تخصیص تسهیلات اشتغال زایی مندرج در این بند توسط شبکه بانکی منوط به درج اطلاعات موضوع و تأیید وزارت مزبور است.

تبصره 1 - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است زیر ساخت های لازم برای تبادل اطلاعات دستگاه ها، نهادها و مؤسسات اعتباری از طریق تبادل اطلاعات الکترونیک (وب سرویس) فراهم نماید.

آیین نامه اجرایی تبصره 16 ماده واحده قانون بودجه سال 1401 کل کشور - مصوب 1401/04/15

تبصره ۲ - کلیه بانک ها و مؤسسات اعتباری پس از فراهم شدن امکان ارتباط با سامانه ناظر موظفند اطلاعات تسهیلات پرداختی به متقاضیان را در سامانه ناظر ثبت نمایند.

تبصره ۳ - در رابطه با زنان سرپرست خانوار، دسترسی به اطلاعات مربوط در سامانه یادشده برای معاونت رییس جمهور در امور زنان و خانواده فراهم شود.

ماده ۱۳ - متقاضیانی که در سال جاری از تسهیلات بند (ب) تبصره (۱۶) قانون استفاده نمایند، امکان استفاده از تسهیلات موضوع بند (الف) تبصره (۱۸) قانون را نخواهند داشت.

ماده ۱۴ - سقف فردی تسهیلات موضوع جزء (۱) بند (ج) قانون، دو میلیارد و پانصد میلیون (۲۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال با رعایت بند (ی) تبصره (۷) قانون تعیین می شود و دوره بازپرداخت تسهیلات موضوع این ماده (۵) سال می باشد.

تبصره - اقدامات لازم در خصوص سایر اجزای بند (ج) تبصره (۱۶) قانون، در چهارچوب قانون صورت می پذیرد.

ماده ۱۵ - در سال ۱۴۰۱ مؤسسه اعتباری مجاز است در راستای تسهیل دریافت تسهیلات خرد از شبکه بانکی نسبت به توثیق اوراق بهادار نظیر سهام، اوراق مالی اسلامی، واحدهای سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله در بورس اقدام نمایند.

تبصره ۱ - سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است حداکثر تا پایان خرداد ماه سال جاری تمهیدات لازم را برای توثیق برخط اوراق بهادار برای مؤسسه اعتباری فراهم نماید.

تبصره ۲ - احراز هویت متقاضیان موضوع این ماده به صورت غیرحضوری و در چارچوب دستورالعمل "حدود و چگونگی ارایه غیرحضوری خدمات پایه به ارباب رجوع در بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مصوب ۱۴۰۰/۱۱/۲۴ شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم" صورت خواهد پذیرفت.

ماده ۱۶ - در اجرای جزء (۶) بند (د) تبصره (۱۶) قانون، سازمان بسیج مستضعفین موظف است نسبت به معرفی افراد واجد شرایط برای دریافت تسهیلات موضوع جزء یادشده اقدام نمایند. مؤسسه اعتباری نیز موظف است پس از بررسی اهلیت متقاضیان نسبت به اعطای تسهیلات موضوع جزء یادشده اقدام نماید.

تبصره - تعیین روستاها و افراد واجد شرایط و فرآیند اجرا مطابق با برنامه اعلامی معاونت توسعه روستایی و وزارت نیرو صورت می پذیرد.

ماده ۱۷ - در اجرای جزء (۱) بند (ب) قانون، کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور ظرف (۱۵) روز لیست سهمیه هر استان را به وزارت کشور اعلام نمایند.

ماده ۱۸ - کلیه سهمیه های مؤسسه اعتباری، مرتبط با بندها و اجزا تبصره (۱۶) قانون، توسط بانک مرکزی تعیین می شود.

ماده ۱۹ - اجرای این آیین نامه در چارچوب منابع و مصارف بانک ها و با رعایت شاخص های نقدینگی و عدم رشد پایه پولی قابل اقدام خواهد بود.

ماده ۲۰ - بانک مرکزی موظف است گزارش عملکرد این تصویب نامه را در مقاطع زمانی سه ماهه به وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال نماید.

محمد مخبر

معاون اول رییس جمهور

سهم استان ها از تسهیلات منابع بند (ب) تبصره (۱۶)

ارقام به میلیارد ریال

ردیف	عنوان	مبلغ
۱	آذربایجان شرقی	۲۶ ، ۳۱۶
۲	آذربایجان غربی	۲۱ ، ۵۰۷

آیین نامه اجرایی تبصره 16 ماده واحده قانون بودجه سال 1401 کل کشور - مصوب 1401/04/15

۱۶ ، ۱۶۶	اردبیل	۳
۳۰ ، ۱۰۴	اصفهان	۴
۲۱ ، ۵۷۱	البرز	۵
۱۲ ، ۴۳۹	ایلام	۶
۱۴ ، ۴۶۰	بوشهر	۷
۵۳ ، ۰۶۶	تهران	۸
۱۶ ، ۱۵۳	چهارمحال و بختیاری	۹
۱۲ ، ۸۵۳	خراسان جنوبی	۱۰
۳۲ ، ۲۷۸	خراسان رضوی	۱۱
۱۳ ، ۲۲۹	خراسان شمالی	۱۲
۳۰ ، ۸۲۳	خوزستان	۱۳
۱۴ ، ۱۱۹	زنجان	۱۴
۱۲ ، ۱۹۳	سمنان	۱۵
۲۱ ، ۲۲۸	سیستان و بلوچستان	۱۶
۲۷ ، ۵۸۰	فارس	۱۷
۱۴ ، ۸۰۴	قزوین	۱۸
۱۴ ، ۰۷۵	قم	۱۹
۱۸ ، ۰۷۷	کردستان	۲۰
۲۱ ، ۱۳۵	کرمان	۲۱
۲۵ ، ۱۴۹	کرمانشاه	۲۲
۱۲ ، ۸۶۶	کهگیلویه و بویر احمد	۲۳
۱۸ ، ۱۴۶	گلستان	۲۴
۱۹ ، ۶۸۰	گیلان	۲۵

آیین نامه اجرایی تبصره 16 ماده واحده قانون بودجه سال 1401 کل کشور - مصوب 15/04/1401

۱۷ ، ۱۳۰	لرستان	۲۶
۲۲ ، ۲۸۳	مازندران	۲۷
۱۴ ، ۳۳۰	مرکزی	۲۸
۱۵ ، ۸۴۶	هرمزگان	۲۹
۱۶ ، ۱۲۶	همدان	۳۰
۱۴ ، ۲۵۸	یزد	۳۱
۶۲۰ ، ۰۰۰	جمع	

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات - معاونت حقوقی ریاست جمهوری (Qavanin.ir)